Col·legi d'Educadores i Educadors Socials de Catalunya
Carrer dels Almogàvers, 214. 08018 Barcelona
Tel. 934 521 008 // ceesc@ceesc.cat // www.ceesc.cat

Atenció a persones amb conducta suïcida (2a ed.)

DATES: dilluns, 28 de setembre, 5, 12, 19 i 26 d'octubre i,
2 i 9 de novembre
HORARI: de 18.00 h a 20.00 h
DURADA: 14 hores docència en línia i,
6 hores de lectures i pràctiques.
FORMAT: En línia
LLOC: AulaCEESC

INTRODUCCIÓ

Aquest curs té com a finalitat fer una aproximació bàsica i introductòria a l'àmbit de la suïcidologia, mitjançant l'adquisició de coneixements fonamentals sobre la detecció i la intervenció en la conducta suïcida, així com la seva relació amb les persones en situació o risc d'exclusió social. Es tracta d'una formació orientada tant a professionals de l'àmbit psicosocial com a estudiants o persones interessades en comprendre millor aquesta realitat complexa i sovint silenciada.

Al llarg del curs, descobrirem els factors de risc que poden afavorir l'aparició de la conducta suïcida -com el patiment emocional sostingut, la solitud no desitjada o la manca de suport social- i també els factors protectors, com la presència de vincles significatius, la capacitat de demanar ajuda o la participació en la comunitat. Aquests elements seran abordats des d'una mirada integral, que combina la dimensió personal, relacional i social del fenomen.

S'analitzaran igualment les diferents casuístiques segons els grups d'edat —infància i adolescència, edat adulta i gent gran—, posant en relleu les particularitats i necessitats de cada etapa vital. També es dedicarà un espai específic als col·lectius amb un risc especialment elevat de conducta suïcida, com aquells que viuen situacions de vulnerabilitat econòmica, discriminació, violència o aïllament.

Finalment, s'establiran pautes bàsiques d'intervenció i acompanyament, amb especial atenció al Pla de Seguretat com a eina de prevenció i gestió de la crisi, i als Grups d'Ajuda Mútua, que permeten crear espais de confiança, escolta i suport entre iguals. Aquests recursos són fonamentals per fomentar la continuïtat de l'atenció i la recuperació emocional, posant l'accent en el valor de l'acompanyament com a procés humà i relacional.

Més enllà de l'adquisició de coneixements tècnics, aquest curs convida a reflexionar sobre la importància d'una mirada empàtica i respectuosa envers el patiment emocional, trencant estigmes i promovent una cultura del suport, la cura i la prevenció dins dels diferents àmbits socials i comunitaris.

A CÀRREC DE:

Raimon Negre i Pasquel, educador social, col·legiat 11726. President i soci fundador de l'Associació ACCAPPSuïcidi (2021-2025). Màster en Prevenció del Suïcidi per la Universitat Pablo de Olavide (2024-2025). Postgrau d'Expert en Abordatge Psicològic de la Conducta Suïcida per la Universitat Internacional Isabel I (2023-2024). Curs Pràctic de Dol per Suïcidi per la Fundació Española para la Prevención del Suicidio (2021). Curs d'Atenció al Dol per la Universitat Oberta de Catalunya (2021).

Experiència professional en l'acompanyament individual a persones amb conducta suïcida (2010-2025), com a facilitador de Grups d'Ajuda Mútua per a persones amb ideació i conducta suïcida (2021-2025), i de Grups d'Ajuda Mútua per a persones en dol per suïcidi (2021-2025).

Nuria Cabanes Andreu, vicepresidenta de l'Associació ACCAPPSuïcidi (2023-2025). Màster en Prevenció del Suïcidi per la Universitat Pablo de Olavide (2024-2025), Curs d'Expert en la conducta suïcida per la Asocicación Española de Psicología Sanitaria (2024). Curs de Com Crear i Acompanyar Grups d'Ajuda, amb l'Organització Cuando el Duelo Pregunta (2022), Diploma en Dol i pèrdues en el Cicle de Vida, Institut IPIR (2025), Curs d'Acompanyament al Dol per Suïcidi, amb la Organització Cuando el Duelo Pregunta (2022), Certificació de formació continuada en Atenció al Dol per la Universitat Oberta de Catalunya (2023).

Experiència professional com a facilitadora de Grups d'Ajuda Mútua per a persones amb ideació i conducta suïcida (2024-2025), i de Grups d'Ajuda Mútua per a persones en dol per suïcidi (2023-2025).

OBJECTIUS

- Mites, realitats i tabús en relació amb la conducta suïcida.
- Detecció i intervenció en la conducta suïcida.
- Factors de risc, factors protectors i factors precipitants en la conducta suïcida.
- La conducta suïcida segons l'etapa de desenvolupament i els grups de risc.
- El Pla de Seguretat com a eina d'intervenció en la conducta suïcida.
- Grups d'Ajuda Mutua per a persones amb conducta suïcida.

METODOLOGIA

Cada sessió de grup de la formació, comptarà amb una fase inicial de preparació i una fase final d'elaboració individual.

1. **Entrega de material didàctic**, amb l'objectiu d'adquirir coneixements previs sobre el tema a tractar.
2. **Sessió grupal** en què es posaran en comú els coneixements i es duran a terme dinàmiques per aprofundir-hi.
3. **Elaboració individual** per part de cada alumne, basada en els coneixements adquirits i en exemples pràctics aportats durant la formació.

Durant tots les sessions es proposaran dinàmiques de grup per afavorir la reflexió conjunta i s'oferiran espais per expressar dubtes, inquietuds o necessitats formatives. També es convidarà els participants a compartir casos, situacions o realitats professionals on consideren que podran aplicar el que han après.

CONTINGUTS

- Mites, tabús i realitats sobre la conducta suïcida.

- Factors de risc, factors protectors i factors precipitants en la conducta suïcida.
- La conducta suïcida segons les diferents etapes del desenvolupament (infància, adolescència, edat adulta i vellesa).
- La conducta suïcida en col·lectius en situació de vulnerabilitat o risc d'exclusió social.
- El Pla de Seguretat: eina per a l'atenció i l'abordatge de la conducta suïcida des d'una perspectiva professional i interdisciplinària.
- Els Grups d'Ajuda Mútua com a recurs d'acompanyament per a persones amb ideació o conducta suïcida.

Sessions

Sessió 1: Aproximació bàsica a la realitat de la conducta suïcida (mites, tabús i realitat)

Aquesta sessió té com a objectiu desmuntar creences errònies i prejudicis al voltant de la conducta suïcida. Identificar i analitzar els mites i tabús permet als professionals adoptar una mirada més empàtica, informada i lliure d'estigmes, clau per a una intervenció eficaç.

Sessió 2: Factors de risc, protectors i precipitants en la conducta suïcida

En aquesta sessió es treballaran els elements que poden augmentar o reduir el risc de conducta suïcida, així com aquells esdeveniments que poden actuar com a detonants. Conèixer aquests factors és fonamental per a la detecció precoç i la planificació d'intervencions preventives.

Sessió 3: Col·lectius en risc d'exclusió social i conducta suïcida

S'hi abordarà la vulnerabilitat específica de determinats col·lectius (persones sense llar, immigrants, LGTBIQ+, persones amb problemes de salut mental, entre altres) i com els factors socials, estructurals i de discriminació poden incrementar el risc de conducta suïcida.

Sessió 4: Etapes del desenvolupament i conducta suïcida

Aquesta sessió explorarà com es manifesta la conducta suïcida segons l'edat (infància, adolescència, edat adulta i vellesa), tenint en compte les particularitats emocionals, psicològiques i socials de cada etapa, així com les estratègies d'abordatge més adients.

Sessió 5: El Pla de Seguretat com a eina d'atenció i intervenció en la conducta suïcida

Es presentarà el Pla de Seguretat com una eina estructurada per reduir el risc suïcida en situacions de crisi. Es treballarà com elaborar-lo amb la persona atesa (si és pertinent), fomentant l'autogestió del risc i la identificació de recursos personals i externs.

Sessió 6: Grups d'Ajuda Mútua per a l'atenció de persones amb conducta suïcida

Aquesta sessió té com a objectiu aprofundir en el valor dels Grups d'Ajuda Mútua (GAM) com a espais de suport emocional, contenció i reconstrucció de vincles per a persones amb ideació o conducta suïcida. Es reflexionarà sobre els beneficis del suport entre iguals i el sentiment de pertinença com a factors protectors. A més, s'abordarà el rol dels facilitadors en els GAM, destacant-ne les funcions, habilitats necessàries i els límits de la seva intervenció en un context segur i respectuós.

Sessió 7. Posada en comú i valoració de la formació

Aquesta sessió té per finalitat fer una valoració qualitativa i quantitativa del curs a través de qüestionaris i una conversa oberta, amb l'objectiu de recollir aportacions que ajudin a millorar futures edicions. Aquesta sessió vol reforçar el compromís ètic i professional envers una atenció més humana, informada i sensible davant la conducta suïcida.